

## **Pas Pol e seti tife fam Filipai**

<sup>1</sup> Pol ma Timoti, ung kaltu na mus ke Yesus Kristus.

Kama tuleni e sunwar gii tif gam nano na tongge ke Deo a gam ka tiim ilo bala titinge lo Yesus Kristus aina Filipai, tiim tura tongge na famu ine sios ma tongge na faules lo sios.

<sup>2</sup> Warfakausi ma balamaris tif gam e la singe Deo Tamrer ma Taufi Yesus Kristus.

### *Pol e aro ma nining singe Deo*

<sup>3</sup> Ya araro singe kek Deo lo fan mara biing ya sangsagif gam.

<sup>4</sup> Ilo bala fan nining nano kiang usi gam nano, ya sagisu nining tura fefeal,

<sup>5</sup> anwarow gam sam tiim tura yau ilo bala konona sunwar tinglo biing baba tikii kabuk la muut gii.

<sup>6</sup> Ya titinge tikin ini Deo se a kabuk tofngeni e konona mus ailo gam, i eu musmusngeni ku la muut i eu faropo lo biing ke Yesus Kristus.

<sup>7</sup> E riis lo yau una ongni e fong aregii usi gam nano, anwarow le gam ta ilo bala ambusbusang. Le ku ta yau ilo rerek, tam fapaket kale ma peteng tikin ini konona sunwar, gam tiim tura yau, kerer tiin ta ilo bala faim gii Deo ka tow tif yau, iya kiar nano kiar ka ta ilo bala warfakausi ke Deo.

<sup>8</sup> Deo e fasi una peteng suupuek ine balang ma sangsang kiang usi gam nano, e su ngo are fatengis ke Yesus Kristus usi gam nano.

<sup>9</sup> Ma i gii e nining kiang, usi fabur kemi eu kanek fafangos ilo bala konona parfat ma ten kausi tikin use fan sa e sak ma fan sa e kausi.

<sup>10</sup> Usi ini gam u fasi una fiteni e sa e kausi tikin iyat ine mara mok, ma melmel kemi ku kalkaliis ma ku tek ti tubiil kemi sekit ku muut lo biing ke Kristus.

<sup>11</sup> Ma fan melmel kemi eu fuunuf ine fingfin-gow e sinang e riis, iya ka la tinglo Yesus Kristus - una faswenu ma katfarsi e Deo.

*Rerek ke Pol e pete suupuek ine konona sunwar*

<sup>12</sup> Tanga tuaklik, gii ya bura ini gam u parfat, ini sa gii ka fuut lo yau, e faules tikin una fafu e konona sunwar.

<sup>13</sup> Yau ilo rerek nafow e Kristus. Mok gii e sau puek ten kiruur tifre tongge na efefe tingna Rom ma tongge nano.

<sup>14</sup> Fa fuunfuun lo tanga tualikrer ilo bala titinge lo Taufi ri sam kepe rawas ma ri tibi soke una sesngeni e sunwar ke Deo anwarow lo ri rek yau.

<sup>15</sup> E tikin ini fa ri sesngeni e Kristus, anwarow e la pu e matmatri ma ri ka bala fatof tura yau, sakle fa ri sesngeni e Kristus tura konona balri.

<sup>16</sup> Tongge gii ri gorot aregii anwarow ri mel e fatengis, le ri parfat ini Deo etauf yau una fapaket kaleni e konona sunwar.

<sup>17</sup> Fa ri sesngeni e asow e Kristus tura sinang na koko ma sinang na balasak, ri bura ini riu kep bakir lo ri, ma ri sangfi ini riu tow e fan mafet tif yau lo biing yau ulo rerek.

<sup>18</sup> Safle, e tek ti mok! Tikii mok bakir gii, ilo sese sal, le ri ku fabenge tura ansinang na gurum ilo balri, tam, balri tikin, aiwa ri sesngeni e asow e Kristus. Ya fefeal anwarow lo ri sesngeni e Kristus.

Ma eu tek ti muut lo fefeal kiang,

<sup>19</sup> anwarow ya parfat ini lo fan nining kemi ma faules tangwa ke Yesus Kristus e tow, eu ta sal kiang una suu tinglo rerek.

<sup>20</sup> Ya fabur bakir tikin ini ilo sese sal yau gow e sese mok, ya ti fasi una maiyai. Sakle yau kepe e singmat na rawas usi ini ilo bala ninliu kiang, eu ta ini yau liu, tam yau met, ninliu kiang eu resngeni e Kristus, geinggii ma bingne.

<sup>21</sup> E su ngo aregii, le ya ku liu, yau musngeni e faim ke Kristus. Ma le ya ku met, yau kepe e konona finafen.

<sup>22</sup> Ma le ya ku melmel aiwa ilo pinumfong, ya parfat ini eu mel e fingfingow e fam faim kiang. Ya tibi parfat ini yau wele e se lo ru.

<sup>23</sup> Fabur kiang e tapot falifu ire ung galu nano. Ya bura e minet una la kiis kausi tura Kristus, anwarow e ta mok e kausi tikin walei.

<sup>24</sup> Sakle e kausi tibom sing gau ming ini yau liu.

<sup>25</sup> Ma anwarow ya ten kausi tikin ini ninliu kiang eu ules gam are lea, ya parfat ini yau liu ma ya ku melmel tiim tura gam usi titinge kemi eu faf bakir ma gam ku kepe gasgas tinglo fan mok gam titinge lo.

<sup>26</sup> Usi le biing eu ta yau mil inais gam, gasgas kemi lo Yesus Kristus eu fuunuf tikin anwarow lo yau.

<sup>27</sup> Le sese ti mok ku fuut, gam u su melmel

aregii konona sunwar lo Kristus ka peteng. Usi ini le ya ku sa la, tam yau tibi sa la una sa par gam ma ya ku su ong lo gam, yau parfat ini gam ti rawas ilo tikii tangwa, una fapaket are tikii kaltu tura konona sunwar.

<sup>28</sup> Ma ya bur ong ming ini gam tibi soke ri sekit e re tongge na matamfais kemi. Fan mok a eu fanangsi re fa ri sak lo gam ini Deo eu bero iri, safle gam, i eu faliunge gam.

<sup>29</sup> Le Deo e sam tow tif gam nafow e Kristus, e tibi ta ini una su titinge lo, sakle una kepe fan ongker ming nafow.

<sup>30</sup> Kiar tiim ilo bala fapaket gii. Gam sau par yau ini ya kepe ongker nafow lewa famu, ma gau parfat ini yau ta aiwa ilo bala fapaket bakir a.

## 2

### *Melmel sese-i e melmel ke Kristus*

<sup>1</sup> Ma ninliu kemi ilo bala Kristus e farawasnge gam, fatengis kia eu fakausi e balbalmi, Tangwa Riis e sagisu kepkeptiim i gam, gam sagisu gow-gow e konona fan sinang ma gam ka fafabur faliu i gam.

<sup>2</sup> Aregii, gam u fasefu sekit e fefeal kiang, le gam ku mel lo tikii sangsang, tikii fabur, tikii tangwa ma tikii faim.

<sup>3</sup> Gau mana gow e fan mok na koko ma una kep bakir i gam tibom, sakle gam u fapor gam ma gam ku par re fa ini ri kausi iyat i gam.

<sup>4</sup> Tikii neng, tikii neng lo gam eu tibi su sang usi i tibom, sakle eu sang ming usi re fa.

<sup>5</sup> Sinsinangumi e samusu ngo sekit are sinangu e Yesus Kristus.

<sup>6</sup> E tikin, i e ta Deo,  
Sakle i e tibi sang una bingfamti e sangsang a ini i e fasi tura Deo, e tam.

<sup>7</sup> Safle i e faporo e i tibom  
ma ka usi e melmel ke kaltu na faim fofoes, ri fasus ini ming are kaltu.

<sup>8</sup> Ma tongge ri parfailmi ini ina kaltu,  
ma i e faporo e i tibom,  
ma ka usi e sunwar ke Deo, ka la muut lo minet kia, yow, ka la muut i e met ulo aupaket.

<sup>9</sup> Iya, Deo ka resngeni wiyat sekit,  
ma ka tow e as tifi, e ta iyat sekit ine mara as nano,

<sup>10</sup> usi ini lo asow e Yesus Kristus, seri nano ilo balambat, ilo poktow e nal ma ilo pikliu e nal  
riu por na nawen sing e asow.

<sup>11</sup> Ma mara tongge ri ku peteng suupuek ini Yesus Kristus e ta Taufi.  
Ma biing riu gorot aiya, riu tow e nawen tife Deo Tamrer.

### *Pal are fang keltot*

<sup>12</sup> Iya konona tanga fenfenngong, gii e ta yau i tapak i gam, safle ya bura ini gam samusu melmel kausi ku fasi lo ninliu ilo Yesus Kristus, tura singmat na soke, are lewa gam kabuk ususi e fan warwar kiang lo biing ya ta tura gam.

<sup>13</sup> Anwarow Deo tibom i e faim ilo balbalmi, usi ini gam u fabur una usi ma gam ku usi e konona fabur kia.

<sup>14</sup> Ma lo fan mara mok nano gam gow, gam u tibi war fuunfuun ma fagorot tura,

<sup>15</sup> usi ini riu tibi fasi una oteng gam ine ti tubiil ma gam ku kalkaliis, ma gam ku ta fan siksikow tikin e Deo e tek ti tubiil keri, ri melmel falifu ire tongge na tumtubiil ma una berbero. Iya gam ku pal ina balri, are keltot ri pal ilo batsok,

<sup>16</sup> le gam ku tow e sunwar na ninliu tifri. Usi ini yau kayan ma yau tibi maiyai lo biing ke Yesus, anwarow e fanangsi ini mara songsongomfong ma fam faim kiang ri tibi luut fofoes.

<sup>17</sup> Faim a titinge kemi ka fafuutngeni, e su ngo are finafen tife Deo. Ma le ya ku met, yau gasgas ma ya ku fefeal tiim tura gam, anwarow dakung eu ngo are finafen a ri ka tipeni talo poktow e finafen kemi.

<sup>18</sup> I lea, gau ming gam samusu gasgas ma fefeal tiim tura yau.

### *Timoti ma Epafroditus*

<sup>19</sup> E mel e singmat na fabur kiang ilo Taufi Yesus una tuleni e Timoti saupe sak usi gam, usi ini yau fefeal, biing yau kepe mil e ti sunwar lo gam.

<sup>20</sup> E tek tikas gii, gii wagii inais yau ming ek ngo are Timoti. I e sang bakir sak use ninliu ma melmel kemi.

<sup>21</sup> Anwarow tongge nano ri su sang usi ri tibom. Ri tibi sang use Yesus Kristus.

<sup>22</sup> Sakle gau parfat ini Timoti e sau fanangsi ini i e ta konona kaltu, anwarow kama sau faim tiim ilo bala konona sunwar are latama.

<sup>23</sup> Iya, ya ka titinge ini wimi yau tuleni usi gam, biing ya sam la ten ini sese mok riu gow lo yau.

<sup>24</sup> Ma ya titinge lo Taufi ini eu tibi baf ma yau tibom ya ku sa la usi gam.

<sup>25</sup> Sakle ya sang ini e kausi tikin ini yau tuleni mil e Epafroditus usi gam. I e ta tuaklik, kaltu na faim tiim tura yau, ma kaltu e tiimtiim tura yau una fapaket tura sunwar, i e ta amfinaun kemi lewa gam ka tuleni una efe lo fam fabur kiang.

<sup>26</sup> I e bura tikin ini i eu par gam, ma bala e kuluung, anwarow e parfat ini gam sam la ong lo ini e mase.

<sup>27</sup> E tikin ini i e mase, ma fatat sekit ma ku met. Sakle Deo e mel e fatengis kia ulo, ma e tibi ta ini safle ulo i tibom, e tam, Deo e tengis yau ming, iya ka faliungeni e Epafroditus, usi ini yau tibi tupngeni e ti mafet una pete sang kuluung i yau.

<sup>28</sup> I lea, ya bura sak ini yau tuleni, usi biing gam u pari mil, gam u fefeal. Ma ku fasi ini yau tibi sang kuluung mil.

<sup>29</sup> Areni mil lo asow e Taufi tura singmat na fefeal ma gam ku natkeni e matang kaltu are i.

<sup>30</sup> Anwarow e sau fatat sekit ma ku met, le i e fafen tikin ine ninliu kia use fam faim ke Kristus, una gow e fam faules gam tibi fasi una tow tif yau.

### 3

#### *Mele titinge lo pinumfow e kaltu*

<sup>1</sup> Gii tanga tuaklik, fefeal ilo bala e Taufi. E tibi sak sing yau una siit famila e fan mok lewa ya kabuk seti famu tif gam, ma e ta konona sunwar ate tif gam.

<sup>2</sup> Gam u atate use re fam puul a, ri ta tongge una gowgow e fan sinang saksak ma una taltales fafalek ine fofore tongge.

<sup>3</sup> Fan Juda ri taltales pinpinumfori are tintof ini ri na tongge ke Deo. Safle kiar ta tongge tikin ke Deo, seri a kiar ka nining lo Deo lo rawas ke Tangwa kia, kiar su gasgas lo fam faim Yesus Kristus e sam gow lo kerer ma kiar tibi towfu e titinge kerer ilo fan ninis fofoes tinglo pinumfow e kalu.

<sup>4</sup> E tikin yau tibom e mel e fatu e matan titinge a.

Le tikas ku sangfi ini e mel e anwarow una towfu e titinge ilo i tibom, yau ya kulfi.

<sup>5</sup> Anwarow lo biing baba e wal wimi ine biing ya fuut\*, ri talsi e ampinumfong. Ma ya ta ya na kalu tingna Israel, tinglo funmat a Benjamin. Ya ta ya na sikin Ibru tikin, ma ya na Farasi, iya, ya samusu usi e fafanau a.

<sup>6</sup> Ya bura tikin ini yau usi fakausi sekit e Deo, iya ya ka bero ire tongge ke Kristus. Ma lo parpar ususi e fafanau ke Moses, e tek tikas ek fasi una peteng suupuek ine ti tubiil gii lo yau.

<sup>7</sup> Safle fan mok famu ya sangfi ini ri ta konona fan mok, gii ya la parfailmi ini ri ta fan mok fofoes, anwarow ri fakale lo yau una la tongeni e Kristus.

<sup>8</sup> Ma e tibi ta ini safle fan mok gii. Ya parfailmi ini mara mok e ta fan mok fofoes. Aregii, una parfat lo Yesus Kristus Taufi kiang, e ta mok fofot tikin. Ma nafow e Kristus ya sau falimufu e mara

---

\* **3:5 3:5** E ta ninis kere fan Juda una fanangsi ini ri na fan sikin Juda tuman ma ri na tongge ke Deo.



mok ma ya ka usi. Ya parfailmi ini ri su ta fam piin fofoes usi ini yau kepe Kristus lo ninliu kiang

<sup>9</sup> ma ya tiim tura. E tibi ta ini ya na kaltu riis anwarow yau usi e fam fafanau, sakle ya riis anwarow ya titinge lo Kristus. E tikin, Deo e foteng kiar ini tongge riis, anwarow kiar titinge lo Kristus.

<sup>10</sup> Ya bur parfat lo Kristus ma lo rawas lo matmatet mil kia. Ma ya bura ming ini yau ti tiim tura ilo fan ongker kia, ma yau ngo are ilo minet kia,

<sup>11</sup> usi ini lo biing na minet, yau ming yau matet mil.

*Filfilau use roprop lo fatof*

<sup>12</sup> E tibi ta ini le ya sam kepe e mara mok gii, ma ini ya sam la riis fasef sekit, e tam. Safle ya faim tuntun tikin ini yau kepe e melmel a Yesus Kristus ka kep yau una ta ilo.

<sup>13</sup> Tanga tuaklik, ya tifik par yau tibom ini ya sam kepe e melmel a. Safle tikii mok ya gow, ya sangintafngi e fan sa a ting nangen ma ya ka toftof rawas tibom use sa aiwa imi.

<sup>14</sup> Ya toftof rawas tibom use muut lo fatof, usi ini yau kepe e konona fimfiil, le lo Yesus Kristus, Deo e tau i yau una kepe fimfiil tinglo balambat.

<sup>15</sup> Are lea kiar na fa a kiar ten kausi use fan sinang na bala e Kristus, kerer samusu kepe e sangsang gii. Ma le o ka tibi ten kausi use fan mok gii, Deo e mu fatenu tifo.

<sup>16</sup> Mok bakir ini kiar samusu usi e fam fabenge tikin lewa kiar kabung kepe.

<sup>17</sup> Tanga tuaklik, gam u tiim tura re fa ma gam ku usi e fan melmel ma fesfes kiang. Ma gam ku

parpar kausi use re fa a ri ka melmel ususi e fam fafanas kemem sam tow tif gam.

<sup>18</sup> Anwarow fa fuunfuun, ri melmel are tongge na matamfais ke aupaket ke Kristus, are lewa ya kabuk petpeteng ini tif gam. Ma gii, ya teng biing ya peteng ini mil tif gam.

<sup>19</sup> Ma lo rorop lo ninliu keru, riu kepe e singmat na ongker, anwarow fam fabur tinglo pinpinumfori, e ta deo keru. Ri tibi maiyai lo fan sinang saksak keru, ri su kayan lo fan sinang a. Ma sinangu ri ka su patpat lo fan mok fofoes tinglo nal.

<sup>20</sup> Sakle kiar, kiar ta fan sikin balambat. Ma kiar nene i e anwaramfaliunge kiar tingwa tura fabur bakir, i gii Yesus Kristus.

<sup>21</sup> I eu iksi e pinpinumforer fofoes tingga lo nal ku la puek are neng e pinumfow, iya ku fuunuf ine mara finaswen. Ma eu gow aregii tura rawas kia riis, iya ka faim ini una towfu e mara mok ilo pikliu e efefe kia.

## 4

<sup>1</sup> Are lea, tanga tuaklik lo asow e Kristus, gam samusu ti raw ilo asow e Taufi aregii ya kabuk peteng tif gam. Tanga fenfenngong, ya bur gam tikin ma ya bura tikin ini yau par gam. Gam ta fefeal kiang ma gam ta fimfil kiang lo fam faim kiang.

*Pol e war rawas singre tongge na titinge una tiim lo ri*

<sup>2</sup> Ma ya gatom rawasngeni e Iwodia ma Sintike ini ruw a-uu ma ru ku tiim lo ru lo asow e Taufi.

<sup>3</sup> Yow, ya gatom o na konona kaltu na faim tiim tura yau, una ulsi e un wok gii una fariis ru, le ru sam ules yau famu una sesngeni e konona sunwar, tiim tura Klemen, ma seri ming a ri kabuk faim tura yau, se asasri nano ri sam ta ilo bala buk na ninliu.

<sup>4</sup> Fefeal bingne ilo asow e Taufi. Yau fatikii war mil, gam u fefeal.

<sup>5</sup> Gam samusu kepu i gam una fanangsi re tongge, le Taufi e sau fatat lo ma ku mil.

<sup>6</sup> Gau mana sangfuunfuun use ti mok, sakle ilo mara mok, lo fan nining, fang gatgatom ma fabur kemi, gam samusu nining tura katfariis tife Deo.

<sup>7</sup> Ma balamaris ke Deo iya kiar ka tibi fasi una pauti, eu efe ma eu fakale lo busbusarer ma sinsinangurer una melmel tiim ilo Yesus Kristus.

<sup>8</sup> Tanga tuaklik, neng e mok ming. Gam samusu sang ming use fan mok e tikin, fan mok a kiar ka fasi una natkeni, fan mok a ka riis, fan mok a ka kalkaliis, fan mok a ka par kausi tikin, fan mok a tongge ri ka warwar kausi lo. Sese fan mok a ka kausi iyat ma fan mok a kiar ku akteni, fan mok gii gam samusu sangsang usi.

<sup>9</sup> Sese mok a gam kabuk ten lo, tam gam ka bung kepe, tam gam kabuk ongni sing yau, tam gam kabuk pari ilo melmel kiang, gam u fanangsi ilo fan melmel kemi. Ma Deo na balamaris ku ta i tura gam.

*Pol e fefeal lo fam finafen ker*

<sup>10</sup> Lo melmel kiang ilo bala Taufi ya fefeal tikin, anwarow gam am la fatikii sagif yau mil. E tikin,

gam sangsang bingne usi yau, sakle e la tek ti sal kemi una fanangsi ini gam sangsagif yau.

<sup>11</sup> Ya tibi war aregii anwarow ya bura e faules, e tam. Sese melmel are e ngo, e kausi tam ya tongeni e mafet, e sam la tangen gii lo melmel kiang.

<sup>12</sup> Ya sam ate una melmel sasngal ma ming, una melmel are kaltu tuba mel. Pindik lo fan mara matmatan melmel a kamu tupnge yau, ya sam ate usi, le e sam la tangen gii lo melmel kiang. Biing ya sut tam ya biis, tam biing ya mel lo fan mok fuunfuun tam ya sasngal.

<sup>13</sup> Ya fasi una gow e mara mok lo asow e se a ka tow e rawas tif yau.

<sup>14</sup> E tikin, sakle e kausi gam kabuk ules yau, lo fan mafet kiang.

<sup>15</sup> Ma ming gam na tongge tingna Filipai, gam ten use fam faules kemi. Gau parfat ini biing ya la tingna Masadonia ma ya ka tofnge una sesngeni lala e konona sunwar, e tek tikas ti sios ming ek ulules yau ine ti mani, sakle gam tibom.

<sup>16</sup> Ma biing ya ta yau una Teselonaika ming ma ya ka pospos lo fan mok, gam tibi manau una tuleni e fan mok una ules yau.

<sup>17</sup> Ya tibi peteng ine mok gii, anwarow ya siksik ine finafen kemi, e tam, ya su bura ini gam u fira ine fingfingwami ku fuun usi ini gam u kepe kausi lo.

<sup>18</sup> Ya sam kepe e fan mara mok gam tata tife Epafroditus una sa tow tif yau, ri la fasefu sekit e fabur kiang, safle ri la fuun iyat ine fabur kiang. Fam finafen kemi ri ngo are finafen e mel

e konona sanow ri fafen ini tife Deo, iya Deo ku kepe tura singmat na fefeal.

<sup>19</sup> Ma kek Deo eu fasefu e fan mara fabur kemi, ususi e tuba na finaswen lo Yesus Kristus.

<sup>20</sup> Bingne, bingne, kiar samusu faswenu e Deo Tamrer. Amen!

*Pol e siaro sing re tongge tingna Filipai*

<sup>21</sup> Gam samusu are re tongge ke Deo ilo Yesus Kristus. Tanga tualikrer gii tura yau ri tuleni e are keru ming tif gam.

<sup>22</sup> Tongge nano ke Deo gii ri tuleni e are keru tif gam. Ma tikin sekit lo, tongge na mus ke Sisa ri are gau ming.

<sup>23</sup> Warfakausi ke Taufi, Yesus Kristus, eu ta ilo tangtangwami nano. Amen.

**Konona Sunwar lo Yesus Kristus**  
**The New Testament in the Feni language of Papua**  
**New Guinea**

**Nupela Testamen long tokples Feni long Nuigini**

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Feni (Warwar Feni)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-08-11

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Aug 2025 from source files dated 11 Aug 2025

ae8d0c87-7c81-533b-9a3a-4c01263a13a8